

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Mivḥar ha-peninim

Ibn-Gabirol, Shelomoh Ben-Yehudah

הדוהי-ןב המלש, לוריבג ןבא

Be-Ṭshernoṽits, 615 = 1854

סירבחה רעש

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12379](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12379)

שער ההנהגה

נדיבי האדם בנחת וכבוד • והנבלי' בהכנע' • כי
הנדיב כשתכבדהו • תקנהו • ולא תקנה הנבלים כי
אם בהכנעה וכבזיון :

שער החברים אמר החכם כשילך עמך חברך
בצדק ובאמונ' • מחל לעונו :

ואמר החבר הרע מבקש תואנה : ואינו מבקש
אמתלא : ושאל אדם אחד לחכם • הורני מי שאשב
עמו • אמר זאת האביר' שלא תמצא : ואמר כל
אהבה היא כלום • ואהבת השומה אינה כלום : ואמר
אהבך שהלך עמך ויעץ אותך לטוב וכא עמך מצד
שכלך : ולא מצד תאותך : ואמר כי אדם אחד
צוה את אוהבו ואמר לו אני ברשותך יותר מידך •
ונכנע לך יותר מעבדך : ואמר לחבירו עלי שלשה
דברים • שאשים עיני עליו כשהוא בא • ושארחיב לו
מושב כשהוא יושב • ושאאזין אליו כשהוא מדבר :

ואמר

פירוש

בפנוחס ממך • כמו כן יגמרו הדבר ויעשו • על כן אני יועץ להטיב
עמם לקנות לבניהם וכו' חתול שלא יאמרו בלבבם דבר רע ומחלל
מאשר יעשו :

שער החברים מחל לעונו • אם יחטא לך ודן אותך לכף זכות :

תואנה • עלילות להקוטט עמך : אמתלא •
שלא יסדר על זכותך אף אם תרצה לקנות עמך נגדו : שאשב עמו •
להתחבר אליו : זאת האבירה שלא תמצא • אם נאבד חבר טוב לא
במהרה תמלא חלופיו : היא כלום • מועילה לאדם : אהבך • כלו'
איזה אוהבך • זהו שהלך וכו' : מצד שכלך • שיועץ לך על דברים
שמורה אותם שכלך • ולא שסכים עמך במה שהוא מלך האוהך : צוה
את אוהבו • נוה אליו לאמר לו : אני ברשותך • מחוך אהבה לעשות
מה שלבך חפץ : לחבירו עלי • לעשות לו : שאשים עיני עליו •
לסייע ולתומכו : ושארחיב וכו' : שלא יהיה עלי לחשא וימחר לחזור :

המסית

שער החברים

יז

ואמר המסית אחי ההורג והשתיק אחות הרצון : ואמר
 החכם לבנו בני אל תחלוף חבר קדמון בחבר חדש
 בעוד שלכו עמך . ואל ימעט בעיניך שונא אחד .
 ואל ירבו בעיניך אלה אוהבים : ואמר אני מצאתי כל
 קניני עולם ומכמניו אבודים . ואין מכמן כמוסר .
 ואין מעוון בחבירים ועל כן הרבה מהעוזרים ועוון ביקר
 המוסר : ואמר אדם בלא חבירים כשמאל בלא ימין :
 ואמר כשהגיע מות אחד מחברי נפל נתח מנתחי :
 ואמר החבר הנאמן אשר לא יפתה אותך . וזיוק
 עצמו למען הצילך . ואם חומסים אותך ימריח בערך
 למען היטב אותך : ואמר לחכם מי תאהב יותר אחיך
 או חברך . אמר איני אוהב אחי עד שיהיה חבירי :
 ואמר שלשה ישימו לך אהבת אוהבך זכה . שתתחילהו
 בשלום כשתפגעהו . ותרחיב לו מושב : ותקראהו
 בחביב מן הכנוים : ואמר שלשה מן האולת . שתגנה
 בני אדם במה שאתה עושה כמוהו . ושתראה בני
 אדם מומין בעצמך : ותשאל במה שאין אתה צריך

מהם

פירוש

המסית - אמריו לחטוא או לעשות רע הוא אחי ההורג נפש . והרי הוא
 כמיהו : והשתיקה - נגד מחרפיו : אחות הרצון - שיהא מרוצה לעם :
 קדמון - שיש לך מומן מה : ומכמניו - ואגרותיו : אבודין - הולכין
 לאבוד ואינם מחקיימין כמו המותר המקיים נפש האדם : ואין
 מעוון - ומקלר בחברים נאמנים : ע"ב הרבה - לך אוהבים שיהיו לך
 עוזרים . וגם תחם לך עוון ביקר המוסר : נפל נתח - כאלו נפל נתח
 ואבר מחברי : לא יפתה אותך - לדברי הרעים לך : ישימו לך -
 יעשו לך : אהבת אוהבך זכה - שסמיה אהבת אוהבך זכה עמך :
 ותקראהו - בשם הטוב והנעים וחביב לו : מן הכנוים - שיש לכנות
 האוהב הנאמן : ושתראה : בזה לבני אדם המומין כבעצמך שיאמרו
 עול

כי
 כי
 בך
 ינו
 בקש
 אשב
 כל
 אמר
 מצד
 אחד
 .
 לשה
 ב לו
 .
 להטיב
 ותכל
 כות
 ולא
 ומו
 וב לא
 כלו
 דברים
 צוה
 לעשות
 יו
 זור :

שער החברים

מהם לעולם • ושתזיק שכנך בדבר שלא יועיל לך :
ואמר החברים שלש כתות • מהם כמוזן שלא הוכל
לעמוד מבלעדיו • ומהם כרפואה אשר אתה צריך
לעתים • ומהם כמדוה אשר אין אתה צריך לעולם :
ואמר החכ' לבנו כשיעלה בלבבך להתחבר עם בני
אדם התחבר למי שאם תתחבר עמו יפארך • ואם
תכבדהו יהדרך • ואם תצטרך לעזרתו • יעזרך • ואם
תאמר יצדיקך • ואם תכעוס • יסבלוך • ואם יבואך
ממנו פגע רע לא יחילו לך זרכיו : ואמר החברים
שלשה • חבר שיעזרך בגופו ובממונו • זהו חבר נאמן •
וחבר שייזיקך להנאה מועטת אל תחשבהו נאמן •
וחבר שהסברתו הסברת פנים ורצונו ממך רב ורצונך
ממנו מעט : ואמר חבורת הנדיב מציאה גדולה וחברת
הנבל חרטה • ואמר חבורת של אדם שכלו • ואויבו
תאותו : ואמר חברת השומה סכנה • ושנאתו שמחה :
ואמר הסברת פנים תחוק האהבה • וזועם פנים מעדה
לבוש הקבול :

פירוש

עול קורה מבין עניך : שלש כתות • שלש מינים : מהם כמוזן •
זהם החברים הנאמנים אותם תרגיל אלך ותחבר עמם כמו שמחבר כל
עת אל כמוזן : ומהם כרפואה • חוקן שאינם נאמני כל כך : ומהם
כמדוה • וחלי רע שאם צריך להרחיק מהם : ואם תאמר • דבר מה
יחזיר להצדיקך : לא יחילו • לשון (מהליס כט) קול ה' יחיל מדבר :
מלשון חלחלה ורעד : להנאה מועטת • שיש לו מדבר שהוא :
שהסברתו הסברת פנים • לבד : ורצונו ממך רב • שהוא צריך לך
הרבה : ורצונך ממנו מעט • שאין אתה צריך לו כמו שהוא צריך לך :
מעדה לבוש הקבול : מסיר חניו ממנו שמרוע פניו מראה שהינו
רוגז לקבלו :